O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2000 йил 26 апрел чоршанба

Сотувда эркин нархда № 80 (2377)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

Юнусободда барпо этилаётган «Шаҳидлар хотираси» ёдгорлик мажмуи қурилишидан репортаж

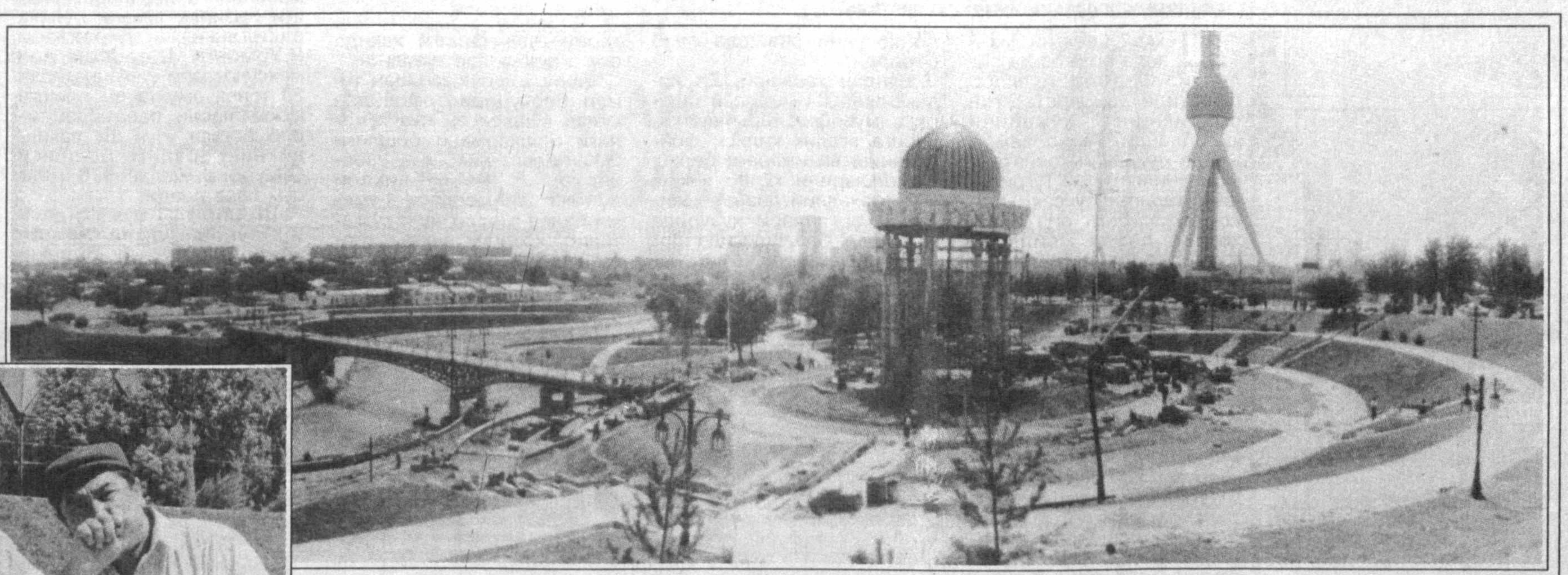

«САВОБ БОШЛАБ КЕЛДИ БИЗЛАРНИ...»

Донишмандлардан бири «Эсланмаган ҳақиқат бир кун келиб рўёга айланади», дея нақадар ҳақ гапни айтган. Бўзсув соҳилига туша туриб хаёлимдан кечгани шу бўлди. Рост-да, йўқса бу муборак жой шунча вақт қаровсиз ҳолда ётмас, ёш авлод ҳам бугунги кунда бу «янгилик» қошида ҳайрат бармоғини тишлаб турмасди...

Шукрким, Президентимиз саъй-ҳаракати билан бу ҳақиқат элимиз кўз ўнгида бутун бўй-басти билан намоён бўлди. Эндиликда ҳар бир юртдошимиз бу ерда улкан зиёратгоҳ барпо этилаётганидан бохабар. Айни пайтда мажмуа қурилишида иш қизғин. Не-не мудҳиш воқеаларга гувоҳ бўлган Бўзсув ҳали бунча кўп одамнинг ўз соҳилида бир тану бир жон бўлиб ишлаганини кўрмаган бўлса керак.

Бу ерга серқатнов бўлиб қолган суратчи мухбиримиз Нўъмонжон ака ҳайратини яширолмайди:

– Кечагина олган суратларимдан бугунгиси шунчалик фарқ қилса-я!?.

Ҳақиқатан ҳам, бу ердаги одамларнинг кўплиги-ю, иш кўламининг катталиги ақлингни шоширади. Бир томонда қурувчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Бир томонда уларга кўмакка келаётган ҳашарчиларнинг кети узилмайди. Биз ҳам бироз тараддудланиб тургач, қоғозу қаламни бир четга қўйиб, беихтиёр ҳашарчилар сафига қўшилдик...

Ҳозирда қарийб 20 гектар майдонни ўз бағрига олган мажмуа қурилиши ишлари «Паркентсувқурилиш» тресги жамоаси зиммасида.

– Асосий юмушлар поёнига етмоқда, – дейди бош муҳандис Шариф Маҳмудов. – Мақсад Хотира ва Қадрлаш кунига қадар хиёбондаги барча каму кўстларни ниҳоясига етказиш. Бугунги кунда 20 дан ортиқ ташқи пудратчи ташкилотлар бизларга ёрдамга келган. Мажмуа қурилишида йўлсозларнинг ҳам, метро бунёдкорлари-ю, самолётсозларнинг ҳам ўзига яраша ҳиссаси бор. Юнусобод тумани ҳокимлиги ишчиларни бепул овқат билан таъминлаб турибди.

Шариф ака соатига қараб қўяди. Ўша куни ҳам шу ерда истиқомат қилувчилардан бири ўз ҳисобидан 50 кило ош дамлаб, ишчиларга тушлик тайёрлашни ният қилган экан. Тўғриси, номини ошкор қилмасликни сўради. Сидқидилдан қилинган савоб ҳеч қачон кўз-кўз қилинмайди.

— Хуллас, зиёратгоҳ шарқона, миллий табиатимизга мос, сокин ва мўътабар, шаҳримизнинг энг гўзал масканларидан бирига айланади,— дея гапини тугатди бош муҳандис.

Ўзбекда яхши одат бор – ҳашар! Сўраб қолсангиз, кўпчилик «ҳашар» сўзининг маъносини билмас, лекин унинг савоб йўлида қилинаётганини ҳамма теран тушунади. Айниқса, бу ўтганлар хотираси билан боғлиқ бўлса.

– Юзларим қуёш нурида қорайган сайин, бундай хайрли ишга ҳисса қўшаётганимдан кўнглим шунча тиниқади, – дейди бу ерга Андижондан келиб ишлаётган Авазбой Тожимаматов.

Акмал Икромов тумани ободонлаштириш бошқармаси бош муҳандиси Сунилло Шоюсупов билан суҳбатимиз ҳам шу ҳақда кечди:

– Ҳар куни бу улкан қурилишга жамоамиздан 15-20 нафар ҳашарчи қатнашаяпти. Муҳими, улар аввалгидай раҳбарлар топшириғи билан эмас, ўз хоҳишлари билан келишаяпти.

Шу пайтда ишчилар орасида «Ҳорманг-бор бўлинг» қилиб юрган уч нафар нуроний отахонга кўзим тушди. Суҳбат илинжида улар истиқболига юрдим.

– Э, болам! Энди кучни ёшларга берсин, – дейди ўзини Жалил Бозоров дея таништирган отахон. – Қибрай туманидаги «Турон» жамоа хўжалигида истиқомат қиламан. Ўша олис аянчли йилларда аравакаш бўлиб ишлаганман. Шу боис бу йўлдан кўп ўтганман. Жуда хунук воқеалардан хабарим бор. Ҳукуматимиз қарори билан Бўзсув соҳилида зиёратгоҳ қуришдек савобли ишга қўл урилганини матбуот орқали билдик. Кўп хайрли иш бўлибди. Энди бу ердан одамлар қадами узилмайди. Биз ҳам бир ҳормангалик қилиб келайлик, деб дўстларимиз билан йўлга чиқувдик.

Отахон тўлиб-тошиб гапирди. Куйиниб гапирди. Суйиниб гапирди. Сўзининг ниҳоясида юртимизнинг истиқболини тилаб, дуога қўл очди. Мен ҳам унга қўшилиб, эндигина ётқизилган чим узра тиз чўкдим. Шу топда хаёл опқочди... Кўпдан иш қочиб қутилармиди. Ҳадемай, эртаиндин хиёбон, сепидаги бор тақинчоқларини таққан келинчакдай сулувлашади. Кундузни-ку қўя туринг, ҳатто қоронғулик қўйнидаги Бўзсув ҳам чироқлар ёғдусидан мунаввар тортади. Вақт алламаҳал бўлса-да, бу ердан қалби эзгуликка тўла инсонлар қадами узилмайди. Шунда бутун вужудинг билан ернинг енгил тин олганини ҳис этасан. Бу – йилларга басма-бас, чирқираб ўтган исёнкор аждодлар руҳининг тинч ором олаётганлиги белгисидир...

Дарҳақиқат, Жалил бобо таъкидлаганидек, бу мажума қурилишига «Савоб бошлаб келди бизларни» дегувчилар ҳали мўл бўлур, кўл бўлур. Зеро, бу миллатнинг буюклигига, иймонининг бутлигига ҳам чўнг бир ишорадир!

Юсуф ҲАМИДОВ,
Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ,
(суратлар)
«Халқ сўзи» мухбирлари.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисни Олий Мажлиснинг Раиси Э. Халилов бошқарди.

Кенгаш иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессиясини 25 май куни чақириш тўғрисида қарор қабул қилди (қарор қуйида эълон қилинмоқда).

Олий Мажлис иккинчи сессиясига тайёргарлик кўриш ва ўтказиш учун Олий Мажлис Раисининг ўринбосари Б. Бугров раҳбарлигида депутатлар ишчи гуруҳи тузилди.

Кенгаш мажлисида Олий Мажлис ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институтининг 1999 йилги иши тўғрисидаги ҳисобот кўриб чиқилди. Ушбу масала юзасидан институт директорининг ўринбосари М. Гасанов сўзга чиқди.

Мажлисда сўзга чиққан Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг раиси Н. Исмоилов ва бошқалар 1999 йилда институт фаолияти сезиларли даражада жонланганлигини таъкидлаб ўтди. Институтнинг 1998 йилги иши тўғрисидаги ҳисобот юзасидан Кенгаш мажлисида кўрсатиб ўтилган кўпгина камчиликлар бартараф этилган. Институт ходимлари илмий-тадқиқот фаолиятини яхшилаш юзасидан муайян ишларни амалга оширди, ҳуқуқнинг турли тармоқлари бўйича 20 дан зиёд илмий ишлар тайёрланди.

Қонун лойиҳаларини тайёрлаш ишидаги институт иштироки сезиларли даражада кучайди. Амалдаги қонун ҳужжатларининг қўлланиш амалиёти ўрганиб борилди, уларга риоя этмаслик сабаблари аниқланди ҳамда мавжуд камчиликларни бартараф этишга оид таклифлар тайёрланди. Миллий қонун ҳужжатлари ҳамда ҳуқуқни қўллаш амалиётининг инсон ҳуқуқлари соҳасидаги халқаро стандартларга мувофиқлигини аниқлаш чора-тадбирлари кўрилди.

Институтнинг фаолияти парламент қўмиталари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, нодавлат, нотижорат ташкилотлари билан узвий ҳамкорликда амалга оширилди.

Институтнинг халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлиги кўламлари кенгайди. Хусусан, инсон ҳуқуқларини қонун йўли билан тартибга солишни ривожлантириш муаммоларига бағишлаб қатор халқаро ташкилотлар ваколатхоналари билан биргаликда илмий-амалий семинарлар ўтказилди.

Шу билан бирга, мажлисда таъкидланганидек, институт фаолиятида муайян камчиликлар ҳам мавжуд. Институт фаолиятининг стратегик йўналишларини белгилаш, илмий ишланмаларни мувофиқлаштириш юзасидан тавсияларни ишлаб чиқиш мақсадида 1999 йили институт қошида ташкил этилган илмий-маслаҳат кенгашининг иш самардорлигини ошириш зарур.

Олий Мажлис Кенгаши институт раҳбариятига Олий Мажлиснинг қўмиталари ва комиссиялари билан ҳамкорликда қонун лойиҳаларини тайёрлаш ишида фан ютуқлари ва ҳуқуқни қўллаш амалиётидан фойдаланишни кучайтиришга қаратилган чора-тадбирлар кўришни, Олий Мажлис қўмиталари ва комиссияларига қонунлар ижро этилиши назоратини амалга оширишларида кўрсатилаётган услубий ёрдамлар самарадорлигини ошириш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўришни топширди.

Депутатлар хорижий мамлакатлар қонун ҳужжатларининг, халқаро нормаларнинг маълумотлар базасини шакллантириш борасидаги ишларни давом эттириш зарурлигини қайд этиб ўтди. Бинобарин, бу маълумотлар базасидан қонун лойиҳаларини ишлаб чиқиш чоғида Олий Мажлис қўмиталари ва комиссиялари самарали фойдаланиши мумкин бўлади. Шу билан бирга, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов томонидан илгари сурилган вазифалардан келиб чиқиб, сиёсий ва иқтисодий турмушни, давлат ва жамият қурилишини эркинлаштиришга, жамиятни маънавий янгилашга қаратилган миллий қонунчилигимизни такомиллаштириш муҳим эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Олий Мажлис Кенгаши ўз ваколат доирасига кирадиган бошқа масалаларни ҳам кўриб чиқди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг Қ А Р О Р И

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессиясини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессияси 2000 йил 25 май куни Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлисининг Раиси
Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 25 апрел.

* * *

Олий Мажлис иккинчи сессияси муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилиши назарда тутилмоқда:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қўмиталари ва комиссияларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг иккинчи чақириқ Олий Мажлис биринчи сессиясидаги маърузасидан келиб чиқадиган 2000-2004 йилларга мўлжалланган қонунчилик ва назорат фаолиятининг устуворликлари тўғрисида.

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 1999 йилдаги ҳамда 2000 йил биринчи чорагидаги ижроси тўғрисида.

3. «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида.

4. «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида.

5. «Экологик экспертиза тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида.

6. «Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида (янги таҳрири).

7. «Ўзбекистон Республикасининг ташқи иқтисодий фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида (янги таҳрири).

8. «Аудиторлик фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида (янги таҳрири).

9. «Фуқаролар муҳофазаси тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида.

Ушбу масалалар билан бир қаторда депутатлар муҳокамасига Олий Мажлис ваколат доирасига кирувчи бошқа масалаларни ҳам киритиш мўлжалланмоқда.

ПАРЛАМЕНТДА УЧРАШУВ

Мамлакатимиз янги демократик давлат қуриш йўлидан дадил бормоқда. Шу кунларда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси очиқлик ва ошкоралик анъаналарига амал қилган ҳолда эшикларини Тошкент давлат иқтисодиёт университети ҳузуридаги гимназия ўқувчилари ҳамда ўқитувчилари учун ланг очиб қўйди. Бундай тадбирлар анъанага айланиб қолган. Илгари парламент биносида Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети, Тошкент давлат юридик институти талабалари, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси тингловчилари билан учрашувлар ўтказилган эди.

Навбатдаги учрашувда гимназиянинг ўқишда ва ижтимоий ҳаётда ўзини кўрсатган 100 нафар ўқувчиси парламент биноси, унинг асосий органлари билан танишди. Ўқувчиларда Олий Мажлис сессиялари ўтказиладиган, Президент маъруза қиладиган ва муҳокама қилинган муҳим ҳужжатлар бўйича овоз бериладиган мажлислар зали катта қизиқиш уйғотди.

Ўқувчиларнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича Олий Мажлис вакили (омбудсман) С.Рашидова билан билан учрашуви илиқ, самимий вазиятда ўтди. Унда парламент омбудсмани фаолияти ва истиқболлари, унинг ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, жамоатчилик, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан алоқалари муҳокама қилинди. Омбудсман хизмати ходимларининг қайд этишича, болалар жиддий, чуқур мазмунли саволлар беришган, баҳсга киришишган.

Д.САИТОВА,
ЎзА мухбири.

Иқтисодиёт чорраҳаларида

ТАННАРХ АРЗОН, ХАРИДОР КЎП

Бундан тўрт йил муқаддам Сайхунобод туманида ўзбек-хитой қўшма корхонаси иш бошлаган эди. 1999 йилни 34 миллион сўм соф фойда билан якунлаган бу жамоа жорий йилда ана шу кўрсаткични 45 миллион сўмга етказмоқчи.

Абдураҳмон Ҳотамов қўлидаги бир дона помидорни тарозига қўйди-да, бизга ўгирилиб, «Бир килограмму икки юз грамм», деди.

— Мана буниси бир килога яқин, — суҳбатга қўшилди Доногул Азимова. — Мирзачўл шароитида бундай рекорд даражада ҳосил етиштиришнинг ўзи бўлмайди. Ҳозиргина ўлчанган помидорларни атайлаб излаб топганмиз. Одатда помидорларимиз ўртача 200-250 грамм тош босади. Аслида бу ҳам ёмон кўрсаткич эмас. Ранги, таъми масаласига келсак, улар бошқа помидорларни ярим йўлда қолдириб кетади. Шу боис бозорда бизнинг маҳсулотга талабгор кўп.

— Ростдан ҳам шундай. Сайхунобод помидорини харид қилган мижознинг пули яна чўнтагида қайтиб кетади. Бир донасини иссиқ нонга қўшиб есангиз, бир кун кекириб юрасиз, — дейди ҳосил тераётган Болбувиш Абдушукурова.

Дарҳақиқат, иссиқхонадаги қип-қизил помидорлар кўзни қамаштиради. Аммо уларнинг аксарияти кўриниши, оғирлиги жиҳатидан бир-биридан кескин фарқ қилмайди. Мағзи эса, сабзавоткорлар тили билан айтганда, асосан «гўшт»дан иборат.

«Пахтакор ЛТД» ўзбек-хитой қўшма корхонаси иш бошлаган пайтда айримлар бу корхонанинг эртанги кунига шубҳа билан қарашган эди. Негаки, туманда бу борада аввал ҳам уринишлар бўлган, бироқ эришилган ютуқлар билан мақтаниб бўлмасди. Қўшма корхона бош директори У Нянь Ту ва маҳаллий тадбиркорлар сабр-тоқат билан бошланган ишни давом эттиришди. Тўғри, биринчи йили даромад кўнгилдагидек бўлмади. Гоҳ газ таъминотидаги, гоҳ маблағ масаласидаги муаммолар ишга тўсқинлик қилди. Иккинчи йили эса бирмунча силжиш юз берди. Ўнлаб қиз-жувонлар ниҳоллар парваришини, уларни дорилаш, ўғитлашни яхши ўзлаштириб олдилар. Ўша йили 100 тоннадан кўпроқ маҳсулот етиштирилди. Туб бурилиш эса 1999 йилда кузатилди. Гулистон, Сирдарё, Янгиер ва Ширин шаҳарлари бозорларининг пештахталарини феврал ва март ойларида помидор маҳсулоти босиб кетди. 50 тоннаси Тошкент шаҳрига жўнатилди. Шунингдек, 100 тоннадан кўпроқ кўк помидор эса Ҳамдўстлик мамлакатларига экспорт қилинди.

— Етти-саккиз минг сўмлик маошга ким ҳам ишламайди, дейсиз? — дейди Олтиной Мирзақулова. — Ахир, бу қишлоқда ишловчи биз, хотин-қизлар учун мўмай даромад-ку! Биласизми, иссиқхонада ишлаётган юздан ортиқ кишининг саксон нафари хотин-қизлардир. Кунига беш-олти соат ишлаб, шунча пул олсак ёмонми? Бунинг устига, ҳар ҳафтада арзон нархда 2-3 килограммдан помидор бериб туришибди. Деярли саккиз ой мобайнида муқим иш жойига эгамиз. Қолган пайтлари эса биримиз ипак қурти боқсак, биримиз далага чиқиб ишлаймиз.

Иссиқхоналардаги помидорларнинг бариси Голландия навидир. Жамоа ўтган йили 297 тонна ўрнига 305,7 тонна маҳсулот етиштирган бўлса, бу йил 5,6 гектар майдондан 350 тонна помидор олишни мўлжаллаб турибди.

— Бугунги кунда ҳар бир килограмм помидорни 250-350 сўмдан сотаяпмиз, — дейди қўшма корхона бош директори У Нянь Ту. — Мўлжалимиз йилни камида 45 миллион сўм соф фойда билан якунлаш, муҳими, республика ички бозорини таннархи арзон дармондори билан таъминлашдан иборатдир.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Шарҳловчи минбари

ЯДРО ҚУРОЛИСИЗ ДУНЁ САРИ

Шу кунларда БМТ Бош қароргоҳида ядро қуролини тарқатмаслик масалаларига бағишланган халқаро конференция давом этмоқда. Олтинчи бор ўтказилаётган ушбу тардбирда 180 мамлакатдан вакиллар иштирок этаётир.

Маълумки, ядро қуролини тарқатмаслик ҳақидаги шартнома БМТ Бош Ассамблеяси томонидан 1968 йилнинг июн ойида маъқулланган эди. У 1970 йилнинг мартидан кучга кирган. Ҳозир шартномани 47 давлат парламенти ратификация қилган.

Албатта, дастлабки йилларда давлатларнинг ушбу шартномага бўлган қизиқиши ортди ва унинг ижросини таъминлаш борасида кўплаб ижобий ишлар амалга оширилди. Жумладан, Жанубий Африка Республикаси биринчилардан бўлиб ўзининг ядровий дастурини тўхтатди. Давлатлар гуруҳ-гуруҳ бўлиб, ўз минтақасини ядро қуролидан холи зона, деб эълон қилди. Айниқса, "совуқ уруш" хавфи бартараф қилинганидан сўнг бу борадаги ишлар янада фаоллашди. Хусусан, мустақил Ўзбекистон учун ҳам Марказий Осиё минтақасида ядро қуролини тарқатмаслик энг долзарб масалалардан бирига айланди. Президент Ислом Каримов минтақамизни ядро қуролидан холи зонага айлантириш ташаббусини илгари сурди ва БМТ Бош Ассамблеясининг 48-сессиясида сўзлаган нутқида бу масалага алоҳида урғу берди. 1997 йилнинг сентябр ойида эса Тошкентда "Марказий Осиё - ядро қуролидан холи зона" мавзуида халқаро конференция ўтказилди. Унда олтмишга яқин давлат ва ўн олтита халқаро ташкилотдан вакиллар иштирок этди. Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси бутун дунёда катта хайрихоҳлик билан қарши олинди.

Афсуски, замон ўзгаргани сари қатор мамлакатлар ядро қуролини яратиш ниятидан чекинган бўлса, айримлари, аксинча, ниятдан амалий ишга ўтди. Кўплаб давлатларда ўз минтақасида яккаҳокимликка эришиш, таъсир доирасини кенгайтириш кайфияти кучайди. Оммавий қирғин қуроллари ишлаб чиқариш янада такомиллаштирила бошлади ва ўз-ўзидан айрим мамлакатлар ўртасида қуролланиш пойгаси бошланди.

Мутахассисларнинг фикрича, айниқса, Осиёда вазият тобора чигаллашмоқда. Хусусан, икки йил илгари Покистон ва Ҳиндистонда бир неча бор ядро қуролининг синовдан ўтказилиши мазкур халқаро шартноманинг бажарилишига жиддий зарба берди. Бунга жавобан мазкур икки мамлакатга нисбатан иқтисодий жазолар жорий қилинди. Аммо бунинг таъсири кутилганидек бўлмади. Мазкур мамлакатлар ҳукуматлари очиқдан-очиқ халқаро ҳужжатга яқин орада қўшилмаслигини, ўз давлатининг миллий хавфсизлиги нуқтаи назаридан яна шундай синовларни ўтказиши мумкинлигини маълум қилди.

Бу ёқда Эрон узоқ масофага учувчи баллистик ракеталар синовини ўтказишдан тўхтагани йўқ. Хабарларга қараганда, Шимолий Корея ҳам бундай қуролларни янада замонавийлаштиришга ҳаракат қилмоқда. Халқаро ҳамжамиятнинг ушбу мамлакатга янада кўпроқ инсонпарварлик ёрдами кўрсатиши эвазига расмий Пхенян бу борадаги ишларни тўхтатиб туришга рози бўлди. Тайван эса катта маблағлар эвазига энг замонавий қурол-яроғлар сотиб олишда давом этмоқда. Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида ҳам бу борадаги аҳвол яхши эмас. Мутахассисларнинг билдиришича, аҳвол шу зайлда давом этаверса, яқин йиллар ичида ўз ядро қуролига эга бўлган давлатлар сони ўттизга етиши мумкин.

Маълумотларга қараганда, ҳозир дунё бўйича мавжуд бўлган ядро қуролларининг сони йигирма мингга етади. Уларнинг асосий қисми АҚШ ва Россияга тегишли. Демак, Нью-Йорк анжуманида асосий эътибор мазкур мамлакатларга қаратилади. Тадбирда АҚШ Давлат котиби Мадлен Олбрайт ва Россия ташқи ишлар вазири Игор Иванов иштирок этаётгани ҳам бежиз эмас.

Россия делегацияси халқаро анжуманга ўзига хос "тўёна" билан келди, дейиш мумкин. Яқинда мазкур мамлакат парламенти стратегик ҳужум қуролларини чеклаш бўйича иккинчи шартномани ҳамда ядро қуроли синовини ялпи тақиқлаш шартномасини ратификация қилди. Бу дунё давлатлари томонидан қизғин қарши олинди. БМТ Бош котиби Кофи Аннан ҳам бундан мамнуният билдириб, бу ядро қуролисиз дунё сари ташланган муҳим қадам эканини таъкидлади. Шунингдек, у АҚШнинг ўз ракетадан мудофаа тизимини янада такомиллаштиришга ҳаракат қилаётганини кескин танқид қилди. Бундай ҳаракатлар дунёда яна қуролланиш пойгасининг бошланиб кетишига туртки бўлиши мумкин, деди Бош котиб.

Кузатувчилар бугунги шароитда бундай халқаро анжуманнинг ўтказилиши муҳим аҳамиятга эгалигини таъкидламоқда. Тадбирда нафақат ядровий қуролсизланиш борасида сўнгги беш йил ичида амалга оширилган ишлар сарҳисоб қилинади, балки истиқболдаги режалар ҳам белгилаб олинади. Конференция бир ой давом этади.

Равшан МАҲМУДОВ,
ЎзА шарҳловчиси.

«ЧЕВАР»НИ ЭЛ СЕВАР

Бобоқул Йўлдошев номини қоракўлчилар ҳурмат билан тилга олишади. Негаки, у биринчи бўлиб маҳаллий хомашё қоракўл теридан тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришга бел боғлаган тадбиркорлардан. У бу йўлда кўп изланди.

Россиянинг Кировоград ўлкасидан терини қайта ишловчи ускуналарни олиб келиш машаққатларини ҳам бошдан кечирди.

Қисқаси, унинг тиниб-тинчимаслиги, изланувчанлиги боис Қоракўл туманидаги Даббаки қишлоғида қоракўл терини ошлаб, ундан аёллар учун пальтолар тикишга мўлжалланган "Чевар" кичик корхонаси ишга туширилди. Бугунги кунда "Чевар" кичик корхонасида 30 нафар ишчи меҳнат қилмоқда. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифати ва бежиримлиги харидорларнинг эътиборини тортмоқда.

СУРАТЛАРДА: модельер Насиба Йўлдошева (ўртада) бир гуруҳ тикувчи қизлар билан; Бобур Камолов ўз ишидан мамнун.

Собир ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

Ҳуқуқий кафолат

ТАДБИРКОР ЙЎЛИГА ҒОВ БЎЛМАНГ

Мен мустақиллигимиз шарофати билан пайдо бўлаётган тадбиркорлик ҳаракатини, аниқроғи, тадбиркорларни ёш ниҳолга ўхшатгим келади. Унинг томир ёйиб, бўй чўзиши табиийки жуда кўп омилларга боғлиқ. Таассуфлар бўлсинки, шу давргача баъзи бир нотавон кучлар уларни чирмовиқдек ўраб олишди. Шундай бир пайтда мамлакатимиз раҳбарининг сўзлари уларга қуёшдек ҳаётбахш куч-қувват ато этди.

Дарҳақиқат, Вазирлар Маҳкамасининг ўтган йил якунига бағишланган мажлиси ҳамда Олий Мажлиснинг иккинчи чақириқ биринчи сессиясида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов сўзлаган нутқларида бошқа қатор муассаса ва ташкилотлар қатори прокуратура идораларининг ҳам бугунги кундаги вазифалари белгилаб берилди. Ана шулардан бири фермерликни ривожлантириш, тадбиркорликни янада юксалтириш, жойларда содир этилаётган қонунбузарликларга барҳам беришдир. Биз айнан ушбу вазифалардан келиб чиққан ҳолда қишлоқ хўжалигига оид қонунларнинг ижроси жойларда қандай бажарилаётганлигини ўрганиб чиқдик. Аввало таъкидлаш лозимки, қишлоқ хўжалигига оид қонунлар, қарорлар деҳқон ва фермерларга ўз ҳуқуқларини билишга, қонун доирасида ишлашга имконият яратади.

Деҳқон хўжалиги маънода ер эгасига айланди. Фермер мулкдор сифатида ўзи яратаётган бойликнинг хўжайини ҳисобланади. Аммо ҳамма жойда ҳам шу имкониятдан фойдаланишяптими? Тўғрисини айтадиган бўлсак, қишлоқ хўжалигига оид ислоҳотлар баъзи жойларда жуда суст кечмоқда. Айниқса, фермер хўжаликларининг аҳволи таҳлил этилганда, жиддий нуқсонлар кўзга ташланаётганлигини таъкидлаш керак. Бунга гоҳида фермерларнинг ўзлари сабаб бўлса, кўпинча уларга йўл-йўриқ кўрсатиб, унинг ривожига ҳисса қўшиши лозим бўлган ташкилотлар ғов бўлмоқдалар. Шунинг натижаси ўлароқ ташаббусларга йўл очилмаяпти. Вазирлар Маҳкамасининг ўтган йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2000 йилда иқтисодиётни эркинлаштириш ва ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг устувор йўналишларига бағишланган мажлисида Президентимиз Ислом Каримов бу ҳақда жуда афсус билан таъкидлаганларидек, **«Қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни тўлиқ таъминлашга, бу сохада меҳнатни рағбатлантириш ва моддий манфаатдорлик тамойилларини мустаҳкамлашга эриша олмадик... Фермер хўжаликларини ривожлантириш борасидаги ишларимиз аҳволи ҳам бундан яхши эмас».**

Катта миқдордаги айтилган бу таъкидлар сўнг тегишли идоралар раҳбарлари ҳузура чиқариб олишлари шарт эди. Фермерликни ривожлантиришдан мақсад, дастурхонимизни тўкин қилиш, халқни бойитиш, юрт фаровонлигини ошириш эканлигини ҳар бир фуқаро онгига сингдиришда улар бош-қош бўлмоқликлари керак эди. Лекин, афсуски бунга жуда совуққонлик билан қараш ҳолатлари учрамоқда. Шу сабабли мавжуд деҳқон ва фермер хўжаликлари сони ҳамда уларнинг фаолияти тўғрисида аниқ маълумотларга эга бўлмаслик, хўжаликларни моддий ва молиявий ҳолатларига ҳам рўбару келаяпмиз. Баъзи ҳолларда ҳокимликдагиларнинг ўзлари фермерларнинг совуқҳон ҳаракатларига шароит яратиб бермоқдалар. Натижада республикамиздаги мавжуд фермер хўжаликларининг 235 таси бўйича туман ҳокимликларининг уларни ташкил этиш ҳақида қарорлари чиқарилмаган. 270 нафар фермер тегишли ҳокимликларда рўйхатдан ўтмаган бўлса, 1948 тасининг банкларда ҳисобрақамларини очиши таъминланмаган. Бундан ташқари, 1664 та фермер статистика, 708 таси солиқ идораларида рўйхатга олинмаганликларини қандай тушуниш мумкин? Юқорида таъкидланганидек, баъзи ҳудудларда қонунга зид равишда суньий тўсиқлар кўпайиб кетганлиги боис 1723 фермер мутлақо фаолият кўрсатмаётганлиги жуда ачинарлидир.

Ер фермер фаолиятининг асосий омилидир. Афсуски, жойлардаги баъзи ҳокимликлар, ер ресурслари хизмати, хўжаликлар раҳбарлари бунга масъулиятсизларча ёндошмоқда. Оқибатда фермер хўжаликларига ер майдонларини ажратиб бериш пайсалга солиняпти. Ана шу сансалорлик туфайли республикамиздаги 76 фермер хўжалигига ер майдони умуман ажратилмаган. 60 фермерга эса 1162 гектар ер миқдордагидан кам берилган. Тошкент вилояти Куйичирчиқ туманида кейинги икки йил мобайнида ташкил этилган 33 та фермер хўжалигига прокурор аралашувига қадар ер ажратилмаганлиги билан муроса қилиб бўлмайди. Бундай хўжасизликлар Сурхондарё вилоятида ҳам содир этилган. Прокурор аралашуви билан фермерларга қўшимча лалми ва суғориладиган ердан 620 гектари қонуний равишда олиб берилди.

Бундан ташқари, Ер кодексининг 34-моддаси талабига мувофиқ, ер участкаларига эгалик қилиш, фойдаланиш ва ижарага бериш масалаларини кўриб чиқиш учун маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳузурида ҳокимлар бошчилигида доимий ишлайдиган комиссиялар тузилиб, улар таркибига давлат кадастри ва ер тузиш хизмати, табиатни муҳофаза қилиш, архитектура, санитария-эпидемиология хизматлари органлари, фуқаролар йиғинларининг вакиллари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, хуқуқшунос, агроном, зоотехник, ветеринар, гидротехник ва бошқа шахслар киритилиши лозим.

Юқоридаги ҳуқуқий-меъёрий хужжатларнинг мавжудлиги фермер хўжаликларининг маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан уларни ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилинишига, рўйхатга олинишига, юридик шахс мақомига эга бўлиш, банк муассасасида ҳисоб-варақ, ички назорат органларидан тегишли муҳрга ва солиқ идораларидан тўлов масалаларини ҳал этишга бевосита асос бўлиб ҳисобланади. Шу асосда қонуний ташкил этилган ва тўлақонли шаклланган фермер хўжалиги хўжалик юритувчи субъект сифатида тегишли идоралар билан шартномавий муносабатларга киришишга ҳақлидир.

Бу эса ўз навбатида бозор муносабатлари орқали турли хил қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришга, улар турининг кўпайишига, тўкинчиликка, маҳсулот нархининг арзонлашишига олиб келади ва бевосита халқимиз фаровонлигига хизмат қилади.

Айни пайтда деҳқон бозорларининг маъмурияти ҳам фермерларга ва ишбилармонларга пешвоз чиқиб, етиштирилган қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотларини ўз вақтида сотишларига турли қулай шароитлар яратиб беришлари зарур. Афсуски, бозор маъмурияти фьючерс шартномалари орқали ишлаш, фермер ва қишлоқдаги ишбилармонларга ҳар томонлама кулайлик яратиш, бозорларимизни арзон қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаш бугунги куннинг кечиктириб бўлмас вазифаси эканлигини ҳанузгача тўла англаб етганлари йўқ.

Юртимизда бозор иқтисодиётининг ҳуқуқий асослари яратилди. Унинг ривожи учун янгича фикрлаш, илғор ғояларни илгари суриш талаб этилади. Бу инсон онги, тафаккурида уйғоқ бир тасаввурни пайдо эттиришни демакдир. Бироқ, орамизда ҳали-ҳанузгача бунинг моҳиятини чақмаган, масъулиятсизлик, расмиятчилик, кўзбўямачиликка берилганлар бор. Уларни таркибидан очиқ-ойдин рахна солувчилар деб оламиз. Бунда биз, айрим мутасадди идоралар раҳбарлари деҳқон ва фермер хўжаликларига ер ажратиш, ундан фойдаланишда амалий ёрдам кўрсатиш ўрнига тўсқинлик қилиб, хўжалик фаолиятига ноқонуний аралашилаётганлик ҳолатини назарда тутяпмиз.

Наманган вилояти Тўрақўрғон туманидаги «Олтин водий» жамоа хўжалиги раҳбари 1993-94 йилларда ташкил этилган фермер хўжаликларига туман ҳокимининг қарори асосида ажратилган 94,9 гектар ер майдонидан 22 гектарини бермаган. Ушбу хўжалик ишини мақсадида 1997 йил 22 майда фермерлар ердан фойдаланганлиги учун қайда.

Шу вилоятнинг Учқўрғон тумани фермер хўжаликлари уюшмаси раиси М.Мамарасов эса деҳқон ва фермер хўжаликлари томонидан пахта тозалаш заводлари билан тузилган шартномаларга асосан ўтган йилда режа бўйича мавжуд ер майдонларига пахта экилиши белгиланганлигига қарамасдан 18 та фермерга 20 гектар ерга сабзавот экинлари экиш ҳақида қонунсиз кўрсатма берган. Оқибатда фермерлар томонидан давлатга пахта сотиш режаси бажарилмасдан қолган. Мазкур ҳолат юзасидан ҳам деҳқон ва фермерлар уюшмаси раиси М.Маматовга нисбатан ЖКнинг 206-моддаси 2-қисми «в» банди билан жиноят иши қўзғатилиб, тергов олиб борилмоқда.

Шу ўринда ишбилармон, тадбиркор, фермерларга бир нарсани таъкидлаб қўймоқчимиз. Биз—прокуратура ходимлари бундан кейин ҳам сизнинг қонуний манфаатингизни ҳимоя қилаверамиз. Фермерликни ривожлантириш учун қонуний йўл-йўриқлар кўрсатамиз. Амалий — ҳуқуқий кўмагимизни аямаймиз. Чунки бу борада тажрибамиз етарли. Масалан, Навоий вилоятида 20 та фермер хўжалигининг хисоб рақамида пул маблағлари бўлмаганлиги туфайли минерал ўғит ололмаётгани аниқланди. Иқтисодий тақчилликда қолган фермерларга тижорат банкларида кредит линия очилишида амалий ёрдам кўрсатилди. Деҳқон ва фермер хўжаликларига ажратилган кредитлар ёрдамида олдиндан ўн беш фоиз ҳақи тўланиб, «Навоийазот» акциядорлик жамиятидан 6 миллион 825 минг сўмлик минерал ўғит «Агрокимётаъминот» уюшмаси орқали олиб берилди.

Таъкидлаш жоизки, айрим тайёрлов ва хизмат кўрсатиш ташкилотларининг фаолияти ҳам бугунги кун талаблари даражасида деб бўлмайди. Улар деҳқонлар пешона тери эвазига етиштирилган маҳсулотни ўз вақтида тўлашни унутадилар. Деҳқон ва фермернинг кўпгина умри шу пулни ундиришга кетади. Сансалорлик ёки пул маблағларининг бошқа мақсадларга сарфланиши оқибатида уларнинг қонун билан кафолатланган манфаатларига зиён етказилмоқда. Бухоро вилояти Ромитан туманидаги «Шўрча» жамоа хўжалигида содир этилган шу каби қонунбузарликка эътибор беринг. Хўжалик раҳбари шу ҳудуддаги 32 та фермер хўжалигининг ўтган йили етиштирган пахта ҳосили учун 21 миллион 720 минг сўмлик пул маблағини тўлаши керак эди. Аммо, у бунинг ўрнига пахта тозалаш корхонасидан келиб тушган 10 миллион 653 минг сўмлик пул маблағини сохта хужжатлар тузиб, кредиторлик қарзи бўлмасада туман машина трактор парки акциядорлик жамиятига ўтказиб берган.

Ушбу ҳолат бўйича ҳам ЖКнинг 209-моддаси 1-қисми билан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари ўтказилмоқда.

Таъмагирлик, порахўрлик жамиятдаги энг хавфли иллат. Ҳамиша унга қарши кураш олиб келинади. Аньанаси бўйича тариб олинганлиги ҳақида сохта хужжатлар тузилган.

Ушбу ҳолат юзасидан туман прокурори томонидан туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи Х.Қаюмовга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 209-моддаси 1-қисми билан жиноят иши қўзғатилиб, ҳозирги вақтда тергов ҳаракатлари ўтказилмоқда.

...римизга ёт бўлган бу нопокликдан қутилиш қийин кечаяпти. Ор-номусини оёқ ости қилган, бебурд кимсалар маънавий қашшоқ кишилардир. Негаки, фикри бутун, дунёқараши кенг фуқародан таъмагир, порахўр чиқмайди. Деҳқон, фермер хўжаликлари, кичик ва ўрта бизнес субъектларининг фаолиятини ташкил этиш ҳамда назорат қилиш билан боғлиқ хизмат бурчларини бажариш жараёнида таъмагирлик билан пора талаб қилаётганлар тараққиётимиз душманларидир.

Республика деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмасининг Сурхондарё вилояти Қизириқ тумани бўйича вакиллиги директори Р.Ўрмонов Шеробод дон маҳсулотлари комбинатидан 30 тонна омухта ем олишга хужжатларни расмийлаштириб бериш учун вакилликнинг бўлим бошлиғи О.Муроталиевдан 110 минг сўм пора олади.

Шеробод туманидаги У.Юсупов номли жамоа хўжалигининг 7-бўлими бошлиғи А.Маматқулов ва шу хўжаликнинг бош ҳосилоти Х.Хуррамовлар 3 гектар ер майдонини фуқароларга ижарага бериш эвазига 150 минг сўм пул талаб қилишган ва А.Маматқулов улардан келишилган пулнинг 50 минг сўмини пора тариқасида олаётган вақтида фош этилди.

Самарқанд шаҳар Боғишамол тумани давлат солиқ инспекцияси нозири А.Фоипов «Дамир» хусусий ишлаб чиқариш тижорат фирмасининг дорихонасида ўтказилган текширишда ортиқча доридорлар борлигини аниқлади ва устамон нозир бу иш учун 3 йил муддатга жавобгарликка тортиш билан қўрқитиб, фирма раҳбари Р.Нарзикуловдан 500 АҚШ доллари миқдорида пора талаб қилади. А.Фоипов 200 АҚШ доллари ва 85 минг сўм пулни пора тариқасида олган ва ўз жиноий ҳаракатларини давом эттириб, қолган 200 АҚШ долларини олаётган вақтида ушланган.

Шу ўринда Юртбошимизнинг айтганлари эса тушади: **«Шуни таъкидлашимиз кераки, кичик ва хусусий бизнеснинг кенг ривожланишида бир қатор тўсиқларга дуч келинмоқда. Одамларда тадбиркорлик билан шуғулланиш иштиёқи сўнишига, аввало, маъмурий рекет, текширувчи ва назорат қилувчи органларнинг таъмагирлиги, порахўрлиги, ишбилармонларнинг устидан жиноий иш қўзғатаман, деб қўрқитиш, зўравонлик қилиши асосий сабаб бўлмоқда.**

Аниқланган ҳар бир ғайриқонуний бундай хатти-ҳаракат фавқулодда ҳодиса сифатида баҳоланиши ва жиддий чора кўрилиши керак.

Солиқ ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари шаънига доғ туширайётган нопок, худбин ва ғаразгўй кимсалардан кескин тарзда холос бўлиш лозим».

Ўрганишлар мутасадди идоралар раҳбарларининг ўз хизмат вазифаларига юзаки муносабатда бўлаётганликлари оқибатида кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш ва уларни кўллаб-қувватлашга етарли даражада эътибор берилмаётганлигини кўрсатди.

Кичик ва ўрта бизнес субъектлари ҳамда хусусий тадбиркорлик билан шуғулланувчиларга «Бизнес-фонд» ва тижорат банклари ажратган имтиёзли кредит линияларини очиш ва уларнинг товар бозорини рақобатбардош маҳсулотлар билан тўлдириш борасидаги фаолиятларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги ҳукумат талаблари етарлича бажарилмасдан қолмоқда.

Самарқанд вилоятида кичик ва ўрта бизнес субъектларидан «Бизнес-фонд» орқали тижорат банкларига жами 123 миллион сўмлик 44 та лойиҳа бўйича кредит линияларини очиш тўғрисида аризалар келиб тушган. Текшириш кунига қадар шундан 7 миллион сўмлик кредит маблағлари берилиши таъминланган, холос. Қашқадарё вилоятида ўтган йилда тадбиркорларга имтиёзли кредитлар бериш тўғрисида 90 миллион сўмлик 47 та лойиҳа тайёрланиб, тижорат банкларига топширилган. Аммо бу лойиҳалар тегишли нобюджет фондларида ресурс маблағлари етишмайди деган важлар билан ижобий ҳал этилмасдан қолган. Яна бир афсусланарли жойи шундаки, кичик ва ўрта бизнес ҳамда хусусий тадбиркорлик субъектларининг мурожаатлари айрим ваколатли идоралар томонидан қонуний ҳал этилмасдан, пайсалга солинмоқда. Бу каби ноҳуш ҳолатлар билан муроса қилиб бўлмайди.

Республика «Бизнес-фонд»ининг Андижон туманидаги ваколатхонаси бошлиғи К.Абдуллаев якка тартибда тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш учун 500 минг сўм имтиёзли кредит сўраб мурожаат қилган Л.Турсунова ва бошқа 51 нафар фуқаронинг ўтган йил феврал ойидан бошлаб ёзган аризасини қонун билан белгиланган тартибда расмийлаштирмаган ва қонуний ҳал этмасдан сансалорликка йўл қўйиб келган.

Шу вилоятнинг Марҳамат туманидаги «Пахтабанк» бўлими мансабдор шахслари 1998-99 йиллар давомида кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун кредит сўраб мурожаат қилган 18 нафар фуқаронинг аризасини узоқ муддат давомида кўриб чиқмасдан, қонун талабларини қўпол равишда бузишган.

Ҳар иккала ҳолатлар юзасидан ЖКнинг тегишли моддалари билан жиноят ишлари қўзғатилиб, тергов натижасига кўра судга юборилган.

Булардан ташқари мансабдор шахслар кичик ва ўрта бизнес субъектларининг хўжалик фаолиятига ноқонуний равишда аралашишлари, уларнинг ҳисобварақлари пул маблағларини талон-торож қилиши каби ҳолатларга ҳам йўл қўйилаётибди. Ҳозирда бу сингари қонунбузарликларни бартараф этиш чоралари кўрилган.

Деҳқон ва фермер хўжаликлари, кичик ва ўрта бизнес билан шуғулланувчи хусусий тадбиркорлик субъектларининг фаолиятида вужудга келаётган юқоридаги сингари қонунбузарлик, тўсиқ ва муаммоларни бартараф этиш бўйича жойлардаги прокуратура идоралари томонидан ҳокимликлар, солиқ, статистика, банк муассасалари ҳамда таъминот ва тайёрлов идоралари раҳбарлари иштирокида семинарлар ўтказиляпти. Туман, шаҳар прокуратуралари ва уларга тенглаштирилган прокуратуралар ҳамда вилоят прокуратуралари ҳар ойнинг биринчи ва охирги шанба кунлари қабул ташкил этилаётир. Шунинг учун ҳам, ҳурматли тадбиркорлар, бизнесменлар, прокуратура идоралари масъул ходимлари деҳқон, фермер, ўрта ва кичик бизнес вакиллари ҳамда тадбиркорлик шахслари қабул қилиб, фикрлари тадбиркорликлар билан барча масалаларга ўз вақтида қонуний ёрдам берадилар. Бундан кўзланган мақсад бугунги тадбиркорлар, фермерлни ҳар хил тўсиқлардан қонун бузилишлардан ҳимоя қилиш, уларга қонуний тушунча бериш ва амалий-ҳуқуқий ёрдам беришдир.

Биз қонун талабларига риоя этмай, ўз шахсий манфаатлари йўлида мустақиллигимиз ниҳолларини тадбиркорларимиз йўлига ғов бўлаётган ҳар қандай кучларга қарши беаёв жанг эълон қиламиз. Жамиятимизда энди уларга ўрин ҳам, шафқат ҳам йўқ. Зеро, эл-юрт ризқини рўватган, улуғ неъматларни тўзғитган қудратли фарзандларимизга қарши бўлган ҳар қандай хатти-ҳаракатларни халқимизга нисбатан тажовуз деб билами ва бундай кимсаларни қонун кучи билан барча чораларни кўраверамиз.

Б.БЕКМИРЗАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист.

Қадрият

ОЛТИН МЕРОС

Яқинда халқаро «Олтин мерос» хайрия ва «Шаҳидлар хотираси» жамғармалари биргаликда «Жадидларнинг олтин мероси» мавзуида давра суҳбати ўтказди. Ушбу анжуманда мамлакатимизнинг етук жадидшунос олимлари ва фидойи тадқиқотчилари иштирок этдилар.

Давра суҳбатини халқаро «Олтин мерос» хайрия жамғармаси раиси, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Муҳаммад Али жадидчилик ҳақидаги сўзи билан бошлаб берди. «Шаҳидлар хотираси» жамғармаси раиси, таниқли олим Наим Каримов, Ўзбекистон Миллий университети миллий уйғониш кафедраси мудири, профессор Бегали Қосимов жадидчилик ҳаракати ва унинг ўрганилишига нисбатан ҳам назарий, ҳам амалий томондан теран ўрганилиши зарурлиги тўғрисида тўхталдилар. Олим Шуҳрат Ризаев ушбу ҳаракатни ўрганишдаги муаммолар ҳақида сўзлаб, бу борадаги айрим парокандаликларга чек қўйилишимиз керак, деди. Шариф Юсупов, Шерали Турдиев, Сирожиддин Аҳмад, Ҳамидулла Болтабоев, Улуғбек Долимов ва Малик Муродовлар ушбу улуғ маърифий ҳаракатнинг турли қирралари ҳақида фикр юритдилар.

Жадидчилик ҳаракатининг раҳбари Маҳмудхўжа Беҳбудий, Мунаввар қори Абдурашидхон ўғли, Абдулла Авлоний, Абдурауф Фитрат, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Абдулла Қодирий, Абдулҳамид Чўлпонлар фаолиятида ривож топган ушбу ҳаракат, уларнинг ёрқин ижоди чиндан ҳам халқимизнинг олтин меросидир. Жадидлар Туркистонда халқ ичида маориф ва зиё таратиш, элни билимли қилишни орзу қилар эдилар. Улар маърифат эгаларигина Ватанни қолоқликдан озодликка ва илғорликка чиқара олади, деб ишонардилар. Миллатни миллат қилиш, она тарихимиз билан фахрланиш, юртни фаровон этиш, эътиқодли инсонлар — комил инсонларни тарбия қилиш, аҳиллик учун кураш жадидларнинг асл мақсадлари эди. Буларнинг барчасига фақат маърифат ва зиё таратиш орқали эришиш мумкин, деб ҳисоблашар эди боболаримиз. Шунинг учун ҳам биз уларни маърифатпарварлар, деймиз.

Даврада ана шу масалалар учун қизғин сўз борди, турли савол-жавоблар, фойдали фикр алмашувлар бўлиб ўтди.

Азиза АҲМЕДОВА.

Республика Таълим марказида ўзбек тили марказининг ҳамда давлат тили ўқитувчилари уюшмасининг тақдимоти бўлиб ўтди. Ушбу тадбирда таниқли олима-педагоглар Ю. Азизхонова ва Р. Толипова муаллифлиги қилган «Ўзбек тили. Чет элликлар учун амалий курс» қўлланмаси ҳам тақдим этилди.

ЎЗБЕК ТИЛИДАН ҚЎЛЛАНМА

Маълумки, мустақиллик шарофати билан халқаро алоқаларимиз кундан-кунга кучайиб бормоқда. Юртимизга келиб фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон тарихи, ўзбек халқининг бой маънавий-маданий мероси дилида ишқиқ уйғотган хорижликларга ҳам ўзбек тилини ўрганишга қизиқиш, интилиш ғоятда кучли. Бинобарин, ўзбек тили марказининг ташкил этилганлиги ҳамда дастлабки дарслик намунасининг чоп қилинганлиги тилимиз тарғиботини янада кучайтириш йўлидаги муҳим қадам эканлиги шубҳасиздир.

Ушбу тадбирда Ватанимизда фаолият кўрсатаётган турли элчихоналарнинг вакиллари ҳам иштирок этдилар.

Ўз мухбиримиз.

«Халқ сўзи»га жавоб берадилар

ИЖРОЧИ ЖАЗОЛАНДИ, БУЮРГАН-ЧИ?

«Наманган вилояти Мингбулоқ тумани марказий касалхонаси бош шифокори М.Турсунов «тиришқоқлик»да ҳаммадан ўтиб тушди. У туман ҳокимининг фармойишига кўра, касалхонанинг биринчи даражали харажатлари учун ажратилган бюджет маблағларидан 223,9 минг сўмни шанбалик ўтказиш бўйича очилган ҳокимиятнинг махсус ҳисобига ўтказиб юборди-ю, доғда қолди».

Бу гаплар газетанинг шу йил 14 апрел сонида «Ўткир тиғ остида» рукнида чоп этилган «Сабоқ» сарлавҳали мақоладан олинди. Мазкур мақолада вилоятнинг Янгиқўрғон туман халқ таълими ва соғлиқни сақлаш бўлимлари, Давлатобод туманидаги баъзи муассаса раҳбарлари ҳам ана шундай ноқонуний хатти-ҳаракатларга йўл қўйганликлари очиб ташланган эди.

Газетанинг ушбу танқидий чиқишига Наманган вилоят ҳокими вазифасини бажарувчи Т.Жабборовдан жавоб мактуби олинди. Унда таъкидланишича, танқидий мақола вилоят ҳокимлигида бир кўрилиб, вилоят прокуратурасига юборилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги Кодекснинг 175-2 моддасига асосан шифохона бош ҳакими Х.Рахимов ва бош ҳисобчиси Т.Аҳмадалиевлар маъмурий жавобгарликка тортилиб, уларга нисбатан энг кам иш ҳақининг беш баробари миқдорида жарима қўлланилган.

Шунингдек, Мингбулоқ туманида ўтказилган текширишга асосан туман маркази ва соғлиқни сақлаш бўлимлари ходимлари учун ушбу ҳисоб-рақамга йўлланган пуллар ҳамда туман халқ таълими бўлими ва марказий касалхона раҳбарларига йўл кўйганлари учун махсус хат билан айбдорларга нисбатан қонуний чора кўриш учун Мингбулоқ тумани прокуратурасига юборилган. Туман марказий шифохонаси бош ҳисобчиси А.Эргашевга ҳам энг кам иш ҳақининг беш баробари миқдорида жарима қўлланилган.

Янгиқўрғон халқ таълими бўлими ва марказий касалхона раҳбарларига йўл қўйган камчиликлари юзасидан ҳам тегишли чора кўриш учун текширишни материаллари туман прокуратурасига юборилди.

Вилоят ҳокимлиги томонидан вилоятдаги бюджет муассасалари ходимларига иш ҳақи, нафақа ва шунга тенглаштирилган тўловларга маблағларни ўз вақтида молиялаштиришни ҳамда маблағлар сарфланиши юзасидан зарур чора-тадбирлар белгиланган.

ТАҲРИРИЯТДАН:

Халқимизда «Ғат-ғат қилган карнайчи, балога қолган сурнайчи», деган нақл бор. Юқорида келтирилган жавоб мактубидан кўриниб турибдики, давлат томонидан аниқ мақсадларга ажратилган маблағларни орқа-ўнгига қарамай сарфланишига йўл қўйган муассаса раҳбарлари қилмишларига яраша «насибаларини» олганлар. Тўғри иш қилинган, шундай бўлиши даркор. Халқнинг ҳисобидан йиғилган маблағни ҳар бир сўми ўз жойига сарфланиши шарт. Лекин, бизнинг назаримизда, масаланинг бошқа жиҳати хаёлдан фаромуш бўлган ўхшаб кўринмоқда. Эсингизда бўлса, газетада чиққан мақола сарлавҳасининг тагига катта-катта ҳарфлар билан «ёки охири «вой» бўлган «тиришқоқлик» хусусида» деб ёзиб қўйилганди. Яъни айтилмоқчики, ўша «тиришқоқ» раҳбарлар бу ноқонуний ишларни ўз ташаббуслари билан эмас, балки юқоридан берилган кўрсатмани бажариш учун инқилган, янада очиқроқ қилиб айтсак, туман ҳокимларининг фармойишларини бажарганлар. Агарда шу фармойишлар бўлмаганда бу кўнгилсиз ҳолат юз бермасди. Хўш, ҳоким еб - калтакни етим, еидими? Жамоатчиликда табиий равишда шундай савол туғилмоқда: нега ташкилот ва муассаса етакчилари ўз раҳбарлларининг кўрсатмаларини бажарганликлари учун жазоланиб уларни шу ноқонуний ишларни қилишга ундаган, яъни ноғйри фармойиш берган ҳокимлар ҳам четда қолиб кетишяпти. Қизиқ, жуда қизиқ, шундай эмасми?

Пилла — 2000

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

— Пиллачилик вилоятимизда етакчи соҳалардан ҳисобланади. Жорий йилда пиллакор хўжаликлар билан 1980 тонна «қумуш тола» етиштириш юзасидан шартномалар имзоланди, — деди «Туркистон-пресс» мухбирига Бухоро вилояти «Пилла» акциянерлик бирлашмаси раиси Ш.Умаров. — Ўтган хўжалик йилида пиллакорларимиз давлатга 2200 тонна хомашё топширди, режани 116 фоизга уддалаган эдилар. Жорий йилда бу кўрсаткични 2500 тоннага етказишни ният қилганмиз. Шу мақсадда 46000 пиллачилик звеноларига 200 миллион сўм миқдорида имтиёзли кредит олиб бердик. Пиллакорларга 46530 кути ипак қурти тарқатилди. Шундан 26000 кутиси хориждан келтирилган серҳосил уруғлардир.

Бу йил бирнинчи нав пилла учун ҳар килосига 460, иккинчи нав учун 370 сўмдан ҳақ тўланади. Барча пиллачилик звенолари тут қаторлари, тўшама қоғоз ва бошқа керакли анжомлар билан таъминланди. Етиштириладиган хомашёни вақтида сотиш юзасидан «Бухоро ипаги» ҳиссадорлик жамияти билан ҳам шартномалар тузилди, — деди пировардида Ш.Умаров.

«Туркистон-пресс».

ТАНЛОВ ЯКУНЛАНДИ

Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги ва Халқаро Қизил Хоч ташкилоти Нукусда "Инсон ва жамият" мавзуида ўқувчиларнинг қўшимча ўқув предметларни ўрганишга бағишланган танлов ўтказди. Унда шаҳар ва туманлардаги дастлабки босқичда ғолиб бўлган ўқувчилар қатнашди. Тўрткўл туманидаги 30-мактабнинг учинчи синф ўқувчиси Г.Ўрозимбетова биринчи ўринни эгаллаб, мамлакат миқёсида ўтадиган шундай танловга йўлланма олди. Ғолибанинг муаллими Т.Юсуповага эса "Қорақалпоғистон халқ маорифи аълочиси" унвони берилди.

ҚЎШХАБАР

ТЕЖАМКОРЛИК САМАРАСИ

"Қўнғирот толаси" ҳиссадорлик жамияти акциядорлари ўтган йил якунларига кўра бир сўмлик акцияга тўрт ярим сўмдан дивидент олди. Гап шундаки, бундан беш йил олдин ташкил этилган жамоа аъзолари тежамкорликка алоҳида эътибор қаратди. Электр энергияси, табиий газ, сув, транспорт харажатлари имкон қадар тежалди. Кўрилган соф фойда 31 миллион сўмга етди. Қўшимча иш ўринлари барпо этилди.

А. ИСКАНДАРОВ,
ЎзА мухбири.

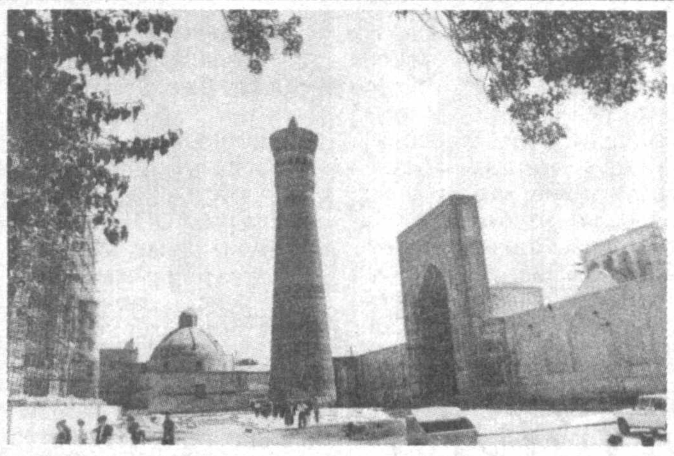

«БУХОРО — ИПАК ЙЎЛИДАГИ МАРВАРИД»

Яқинда миллионлаб немис телетомошабинлари шу номдаги кинолентани томоша қилдилар. У Германия телевидениесининг ЮНЕСКО билан ҳамкорликда «Дунё хазинаси ва инсоният мероси» туркумида тайёрланган.

«Элонг Мэйконг Продакшн» суратга олиш гуруҳи томонидан мамлакатимизнинг Бондаги элчихонаси кўмагида тайёрланган «Самарқандга уч йўл» номли уч қисмли фильмнинг биринчи қисмидир. Фильм Ўзбекистоннинг бой тарихий ва маданий меросини Европанинг немисзабон давлатларида яна бир бор тарғиб қилишга хизмат қилади.

— Ижодкорлар фильмни суратга олиш давомида буюк аждодларимизнинг яратган мумтоз асарлари билан бевосита танишишга муваффақ бўлдилар. Фильмда ҳам айнан шуни кўрсатишга ва Ўзбекистоннинг ҳозирги муваффақиятларини томошабинларга етказишга ҳаракат қилганмиз, — деди лойиҳа раҳбари доктор Вери.

«Бохоро — Ипак йўлидаги марварид» фильми меъморчилик дурдонаси билан таништириш билан бирга бу кўҳна шаҳарда истиқомат қилувчи одамлар тўғрисида ҳикоя қилади.

Экранда маҳобатли масжидлар, мадрасалар ва мақбаралар гавдаланади. Мадрасалардан бирида ёшларнинг таҳсил олиши жараёни кўрсатилади. Бу эса Ўзбекистондаги виждон ва дин эркинлиги аҳолини юксак маънавий, руҳий ва ахлоқий қадриятларга, тарихий ва маданий меросга бўлган ҳурматининг ифодасидир.

Бухоро шаҳрининг савдо расталари, ҳовузлари ва майдонлари, ҳақиқатан ҳам, Буюк Ипак йўлидаги марварид деб ҳисобланадиган бу ажойиб шаҳарнинг барча гўзаллигини ўзида мужассам этади.

Айни пайтда «Элонг Мэйконг Продакшн» студияси томонидан уч қисмли мазкур фильмнинг Самарқанд ва Хива шаҳарларига бағишланган кейинги икки қисми бўйича тайёргарлик ишлари ниҳоясига етказилди. Бу қисмларни Германия телевидениеси орқали шу йилнинг 6 майида намойиш этиш режалаштирилмоқда.

«Жаҳон» АА.

МЕРИДИАН

МОЖАРОЛАРДАН МУЗОКАРАЛАРГА

Шу кунларда Зимбабведа оқ танли фермерлар ва озодлик уруши фахрийлари ўртасида бўлаётган можаролар кўпчиликнинг диққатини тортмоқда. Шу кунгача Зимбабведаги оқ танли фермерларга қарашли фермаларнинг мингга яқини озодлик уруши фахрийлари томонидан зўравонлик билан эгаллаб олинган. Ушбу мамлакат президенти Роберт Мугобе Виктория Фолс шаҳрида Жанубий Африка Республикаси, Намибия ва Мозамбик раҳбарлари билан ўтказган музокаралар чоғида уларни Зимбабведа эркин парламент сайлови ўтказилиши ва оқ танли фермерлар ерларининг ноқонуний тортиб олинишига қарши кураш қилишга ишонтирди. Президентнинг айтишича, яқин кунларда мамлакатда тинчлик тўлиқ таъминланади.

Словакиянинг тарихий обидалари

ЯДРО ҚУРОЛИГА ТЎСИҚ

Куни кеча Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Нью-Йоркдаги қароргоҳида ядро қуролларини тарқатмаслик ҳақидаги шартноманинг амал қилинишини кўриб чиқиш бўйича олтинчи халқаро конференция ўз ишини бошлади. Ушбу тадбирни ўтказишдан мақсад ядровий қуролсизланиш борасида амалга оширилган ишларга баҳо бериш ва бу соҳада халқаро ҳамжамиятнинг истиқболдаги вазифаларини аниқлаб олишдир. Анжуманда 150 дан ортиқ мамлакатдан вакиллар иштирок этмоқда. Маълумотларга қараганда, шу йилнинг март ойигача ушбу шартномага 187 давлат қўшилган. Бу бежиз эмас. Чунки ядро хавфсизлигига умумий, кенг қамровли, яъни ҳамма учун баб-баравар хавфсизлик сифатида қараш кераклиги барчамизга аён ҳақиқат.

«ЕВРО» ҚАДРИ ПАСАЙМОҚДА

Мутахассислар «Евро»нинг муомалага киритилиши олдидан жаҳонда АҚШ доллари билан бемалол рақобатлашадиган, унинг «панжасига панжа» урадиган валюта бўлишини тахмин қилишганди. Бироқ бугун жаҳон оммавий ахборот воситалари «Евро»нинг қадри пасайиб бораётганлиги хусусида хабарлар тарқатмоқда. Бу эса Европа, хусусан, Германия ишбилармон доираларини маълум даражада хавотирга солмоқда. Ўтган куни бўлиб ўтган савдода Европа марказий банки бир «Евро»нинг нархини 0,9376 АҚШ долларига тенг қилиб белгилади. Бавария марказий банки Президенти Франц — Кристор Цайтлернинг фикрича, Европа Иттифоқига аъзо мамлакатлар жиддий молиявий ислоҳотлар ўтказмаса, Евронинг қадрини тиклаш қийин. Бу ислоҳотлар иттифоқ давлатларидаги иқтисодий-молиявий тизимнинг замон талабларига мос равишда ривожланишини таъминлаши керак.

БИР ЧИМДИМДАН...

Ҳиндистон Бош вазири Атал Биҳари Важпаи мамлакат халқини кучли қурғоқчиликни бошдан кечираётган Ражастон, Гужарат каби штатлар аҳолисига ёрдам кўрсатишга даъват этди. У миллий радио орқали мурожаатида табиий офат 50 миллион нуфусга эга бўлган ҳудудга хавф солаётганини таъкидлади.

* * *

Сўнгги уч кун ичида Сомали жанубида юзга яқин киши вабодан вафот этди.

* * *

Аргентинанинг уч вилоятида зилзила содир бўлди. Силкиниш кучи 5,5 баллни ташкил этди. Мамлакат фуқаро мудофааси кучлари вакилларининг айтишича, ушбу табиий офат оқибатида вайронагарчилик ва қурбонлар бўлмаган.

* * *

Пекин шаҳар прокуратурасининг кўрсатмаси билан Хитой жамоатчилик хавфсизлиги вазирининг ўринбосари Ли Цзичжоу қамоққа олинди. У порахўрликда ҳамда йирик контрабанда операцияларини амалга оширишга ҳомийлик қилишда айбланмоқда.

* * *

Фаластин раҳбари Ёсир Арофат Миср президенти Ҳусни Муборак билан учрашди. Ушбу учрашувда Фаластин раҳбарининг АҚШга ташрифидан сўнг Яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш жараёнининг истиқболдаги ривожи масалалари муҳокама қилинди.

* * *

Германияликлар олдидаги обрў-эътибори жиҳатдан мухолифатдаги Христиан-демократик иттифоқнинг янги етакчиси Ангела Меркел бошқа сиёсатчиларни ортда қолдирди. Машҳур сиёсатчилар рўйхатида кейинги ўринларда Саксония федерал ери Бош вазири Курт Биденкопф, мамлакат ташқи ишлар вазири Йошка Фишер ва Бавария Христиан-социалистлари иттифоқи етакчиси Эдмунд Штойбер бормоқда. Германия социал-демократлари раҳбари, канцлер Герҳард Шрёдер улардан ортда.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

БУЮРТМАЧИЛАР МАМНУН

Сирдарё темир-бетон буюмлари заводида ўтган йили 57,2 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, истеъмолчиларга етказиб берилди. Ҳозирги кунда Сайхунобод ва Мирзаобод туманларида қурилаётган коллежларни, Сирдарё шаҳридаги бир қатор бунёдкорлик ишларини қурилиш материаллари билан таъминламоқда.

Яқинда завод қошида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш цехи ишга туширилди, бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар тури 17 тага етди. Шу билан бирга қўшимча ишчи ўринлари яратилди. Мазкур цехда бетон ғишт, йўлакчалар учун тўсиқлар ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Бир сўз билан айтганда, корхона вилоятдаги ободонлаштириш ишларига баҳоли қудрат ўз ҳиссасини қўшмоқда.

СУРАТДА: цех бошлиғи Муҳаммад Муҳаммадиев ҳамда ишчи Мурод Қулматов маҳсулот сифатини кўздан кечиришяпти.

Х. МИРЗАКАРИМОВ олган сурат.

ЭЪЛОН!

2000 йил 26 май **соат 10.00 да**

№МО-701	*"Тошкент-Бухоро",*	№ МО-717	*"Самарқанд-Жиззах",*
№МО-702	*"Тошкент-Самарқанд",*	№ МО-718	*"Самарқанд-Бекобод",*
№МО-711	*"Тошкент-Деҳқонобод",*	№ МО-719	*"Самарқанд-Гулистон",*
№МО-713	*"Тошкент-Зарафшон",*	№ МО-721	*"Самарқанд-Янгиер",*
№МО-824	*"Тошкент-Гагарин",*	№ МО-745	*"Тошкент-Пахтакор".*

шаҳарлараро-вилоятлараро автобус йўналишларида ишлаш ҳуқуқини олиш учун

ОЧИҚ ТЕНДЕР ЎТКАЗИЛАДИ.

Очиқ тендерда мулкчилик шаклидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида белгиланган тартибда рўйхатга олинган, солиқ органлари ҳисобида турувчи ва шаҳарлараро-вилоятлараро йўловчи ташиш автомобил транспортида ташишни амалга ошириш ҳуқуқи учун лицензияси бўлган хўжалик субъектлари иштирок этиши мумкин.

Тендер ташкилотчиси — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 29 июлдаги 368-сонли қарори билан тузилган шаҳарлараро-вилоятлараро ва халқаро йўналишларни жойлаштириш учун очиқ тендерлар ўтказишни ташкил этиш масалалари бўйича **идоралараро комиссия.**

Комиссия манзили: Тошкент шаҳри Анҳор бўйи кўчаси, 4-уй.

Очиқ тендерда иштирок этишни хоҳловчилар **идоралараро комиссияга** тендер ҳужжатлари пакетини олиш учун *2000 йил 22 май соат17.00 дан* кечикмай буюртма беришлари лозим.

Идоралараро комиссия тендер таклифларини ҳар куни *2000 йил 25 май соат 18.00 гача* қабул қилади.

ТЕНДЕР ўтказиш манзили: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 98-уй, (Кино уйи биноси).

Маълумот учун телефонлар: 41-14-86, 41-14-16, 41-14-19.

2801

ASAKA BANK

Ихтисослаштирилган давлат-акциядорлик тижорат

«АСАКА» БАНКИ

АКЦИЯДОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

2000 йил 20 май куни соат 12.00 да 700015, Тошкент шаҳри, Нукус кўчаси, 67-уй манзили бўйича жойлашган банкнинг марказий офисида

БАНКНИНГ 1999 ЙИЛДАГИ ФАОЛИЯТИ ЯКУНЛАРИ БЎЙИЧА АКЦИЯДОРЛАРНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИ БЎЛИБ ЎТАДИ.

КУН ТАРТИБИ:

1. *Акциядорларнинг умумий ҳисобот йиғилишини олиб бориш тартиби тўғрисида.*
2. *«Асака» банкининг 1999 йилдаги фаолияти якунлари ва 2000 йилдаги вазифалари ҳақидаги ҳисобот маърузаси.*
3. *Банкнинг 1999 йилдаги фойда ва зарарлар ҳисоби, бухгалтерия баланси ва йиллик ҳисоботи тўғрисида.*
4. *Банкнинг тафтиш комиссияси ҳисоботи.*
5. *1999 йилдаги фойдани тақсимлаш, жамғармалар ташкил қилиш ҳамда дивидендларни ҳисоблаш ва ишлатиш тўғрисида.*
6. *«Асака» банкини корпоратив бошқариш тамойилларини тасдиқлаш.*
7. *«Асака» банки Низомига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида.*
8. *«Асака» банки кенгаши ҳақидаги низомнинг янги таҳририни тасдиқлаш.*

Мурожаат учун телефон: 120-81-11.

БАНК КЕНГАШИ.

2802

Тараддуд

КУЧ — БАРКАМОЛ АВЛОДДА

XX асрнинг сўнгги баҳорида Ўзбекистоннинг биринчи универсиадаси ўтказилади

Қадим ўзбек тупроғида беқиёс кучқудрати, ҳайратомуз салоҳияти билан донг таратган алпқомат ўғлонлар миллат фахрига айланганлигига она тарих гувоҳ. Истиқлол шарофати билан азалий қадриятларимизнинг қайтишида жисмоний тарбия бобидаги эришаётган ютуқларимизни ҳам юрак-юракдан ҳис қиламиз.

Буни қарангки, Ўзбекистон мустабидлик занжирларини парчалаганидан сўнг жаҳонга спорт майдонларида забт этган зафарлари билан танила бошлади. Шу боис ҳам Ўзбекистон тупроғида ўтказилаётган ҳар қандай беллашувлар, хоҳ у халқаро миқёсда, хоҳ минтақавий ёки мамлакат биринчилиги бўлсин, спортимиз тарихида зарҳал сатр бўлиб қолаверади. Биз энг эпчил, энг чаққон, энг кучли ёшларимизнинг катта майдонлардаги курашини нафақат қўлга киритилган очколар, натижалар тимсолида, балки ғуруримиз, ифтихоримиз кўриги сифатида тасаввур қиламиз.

Шу маънода жорий йилнинг 24 май-1 июн кунлари Наманганда бўлиб ўтадиган республика биринчи универсиадасидан умидларимиз катта. Тўғри, ўтган йили Тошкентда шундай тадбир ўтказилганди. Бироқ унда фақат университетлар жамоалари чекланган спорт турлари бўйича иштирок этишди, холос. Чинакам универсиада мана энди бўлади. Унда 9 та спорт турининг 11 та дастури бўйича мусобақалар ўтказилади. Янаям аҳамиятлиси, ғолиблар 2001 йили Пекинда ўтказиладиган Бутунжаҳон универсиадасига йўлланмани қўлга киритишади.

Жаҳон тажрибасидан маълумки, универсиада кичик олимпиада деб ҳам юритилади ва, табиийки, ушбу тадбир ўтадиган жойда «Олимпия шаҳарчаси» ташкил қилинади. Хўш, бизда-чи?

Наманган вилоятининг «Чортоқ» ва «Гулшан» дам олиш ҳудудларида ана шундай шаҳарча барпо этилади. Бу ерда ҳозир мазкур жараёнга қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилаётир. Универсиаданинг жами 1872 иштирокчиси, ҳакамлар ҳамда бошқа хизмат кўрсатувчи ходимлар мазкур шаҳарчага жойлаштирилади. Универсиада дастуридан нафақат беллашувлар, балки маданий тадбирлар, турли саёҳатлар ҳам ўрин олган. Намангандаги «Навбаҳор», «Спартак» ўйингоҳлари, «Динамо», «Паҳлавон» мажмуалари, олий ўқув юртларининг спорт заллари, муҳташам теннис кортлари, шахмат клублари баҳсларнинг юксак савияда ўтиши учун деярли шай қилиб қўйилган.

Республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Наманган вилояти ва шаҳри ҳокимлиги ушбу тадбир билан боғлиқ барча ташкилий масалаларни ўз вақтида жойида ҳал этаётир. Универсиада ғолибларига бериладиган медаллар «Фонон» ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган. Совриндорларга аталган сертификатлар, турли даражадаги дипломлар, қимматбаҳо совғалар ҳам олдиндан тахт қилиб қўйилган.

20 апрел куни мазкур универсиаданинг жойлардаги I-II босқич беллашувлари якунланди. Асосий, III босқичда жами 16 та жамоа куч синашади. Шундан учтаси Тошкент шаҳридан бўлиб, қолган жамоалар барча вилоятлар ва Қорақалпоғистон Республикасидан биттадан бўлади.

Хўш, республика универсиадаси нима учун айнан Наманганда ўтказилаяпти? Айтиш мумкинки, сўнгги йилларда мамлакатимизда амалга оширилган бунёдкорлик ишлари шарофати туфайли ҳозирда бундай тадбирга республикамизнинг деярли барча вилояти мезбонлик қилиш имкониятига эга. Гап шундаки, наманганликлар ҳаммадан аввал универсиадага мезбонлик қилиш ташаббуси билан чиқишди ва улоқни илиб кетишди. Зеро, бундай нуфузли беллашувларни қабул қилиш ҳам ўзига хос салоҳият касб этади. Насиб этса, Президентимизнинг «Ташаббус ўлмасин, ташаббус сўнмасин» деган фикрлари негизида яширинган ҳақиқат юқоридагидай ҳолатларда барқ уриб юзага чиқади. Демак, ташаббускорларнинг ҳаммадан олдин юриши ҳам асли шундан.

Универсиаданинг тантанали очилишидан бир кун аввал Наманган Давлат университетида «Жисмоний тарбияни ривожлантириш анъаналари, спорт тарихи масалалари» мавзуида илмий-амалий анжуман ўтказилади. 62 та олий ўқув юрти вакиллари қатнашадиган бу анжуманга таклиф қилинган профессор-ўқитувчилар, илмий ходим ва талабалар соҳанинг илмий-тарихий асослари ҳақида фикрлашадилар.

Ҳозир эса универсиаданинг асосий босқичига йўлланма олган жамоалар талабалари тадбир дастуридаги футбол, баскетбол, волейбол, кураш, енгил атлетика, теннис, стол тенниси, шахмат ва бошқа беллашувларга қизғин тайёргарлик кўришмоқда.

Фикримча, талабаларнинг нафақат универсиадада қатнашиб ғолиб бўлиши, балки мана шу тайёргарлик жараёнининг ўзиёқ уларнинг саломатлиги яхшиланишида, демакки, фикрларининг тиниқлашишида, дунёқарашининг кенгайишида, ғалаба сари, ўз олдига қўйган эзгу мақсадига ҳар қанақа қийинчилик бўлмасин етишишга чидамлилик, матонат туйғуларини шакллантиришда, энг асосийси, бўш вақтлари кўпайиб, турли оқимлар таъсирига тушиб қолмасликларида муҳим аҳамият касб этади. Зеро, ҳукуматимизнинг соғлом авлодни — янги замон кадрларини тарбиялаш учун ҳеч қандай маблағни аямай бундай тадбирларни ўтказаётганидан кўзланган бош муддао ҳам шу эмасми?

Хулоса ўрнида биз ҳам бир таклифни илгари сурмоқчимиз. Дунёнинг кўпгина давлатларида Талабалар спорти федерациялари мавжуд. Улар талабалар ўртасида турли мусобақалар уюштириш, Бутунжаҳон универсиадасига тайёргарлик кўриш масалаларига мутасаддилик қилишади. Балки бизда ҳам шундай федерация ташкил этилса, фойдадан холи бўлмас?

Озод РАЖАБОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ТЕНДЕР КОМИССИЯСИ

Ғоввослар асбоблари ва анжомларини сотиб олиш учун

Очиқ тендер ўтказилишини ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Очиқ тендерда мулкчилик шаклидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида белгиланган тартибда рўйхатга олинган, солиқ органлари ҳисобида турувчи хўжалик юритувчи субъектлари иштирок этишлари мумкин.

Очиқ тендерда иштирок этишни хоҳловчи вазирликнинг тендер комиссиясига тендер ҳужжатлари пакетини олишлари ва эълон чиққан кундан бошлаб 10 кун ичида таклиф беришлари лозим.

Тендер комиссияси таклифларни эълон чиққан кундан бошлаб ҳар куни соат 17-00 гача қабул қилади.

Тендер комиссияси манзили: Тошкент ш., Мустақиллик майдони, 6-уй.

МАЪЛУМОТ УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: 139-86-59, 133-09-55, 139-47-05.

2789

ТАСВИРЛАРДА ҲАЁТ АКСИ

Оила, экология, гиёҳвандлик, ирсий касалликлар билан боғлиқ асрий муаммоларни плакатлар тили билан қандай аёвсиз фош этиш мумкин? Яқинда Фарғона Давлат университетида бўлиб ўтган плакатлар танлови шу долзарб масалага бағишланди.

Танлов якунида фақат ҳакамлар ҳайъати хулосаларига таянибгина қолмай кўргазмага ташриф буюрган томошабинларнинг фикри ҳам эътиборга олинди. Қўқонлик рассом Турсунали Акбаровнинг «Орол» деб номланган плакат-полотноси кўпчиликда катта таассурот қолдириб, ўйлашга, мулоҳаза юритишга даъват этади. XX аср муаммосини ёрқин акс эттирган бу асарга танловнинг биринчи даражали соврини топширилди.

Табиий офатлар рўй берганда ўрмонларни муҳофаза қилиш муаммоси кўтарилган плакати учун бешариқлик Фаррус Расулов ҳамда Фарғона билим юрти талабаси Нодир Абдуллаевлар иккинчи ўринга, Михаил Хорохорин учинчи даражали мукофотга лойиқ деб топилди.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТОҒЛИ ТУМАНДА ЯНГИ ШИФОХОНА

Бойсун туманида, соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш давлат дастурига биноан, жарроҳлик, гинекология, ички касалликлар ва болалар бўлимидан иборат тез тиббий ёрдам маркази филиали очилди. Туман марказидаги шифохона биноси шошилинч тиббий ёрдам муолажаларига мослаштирилиб қайта таъмирланди. 20 ўринли шифохона зарур тиббий жиҳозлар ва малакали мутахассислар билан таъминланди.

Чори ТЎХТАЕВ,
ЎзА мухбири

ABN·AMRO Bank

Best Bank in Uzbekistan

CENTRAL EUROPEAN AWARDS 2000

Обрў-эътиборли "Euromoney" молия журналининг «Central European» нашри томонидан

АБН АМРО Банк МБ Ўзбекистон А.Ж.

2000 йилда Ўзбекистоннинг энг яхши банки деб номланди.

Қўшма банкимизнинг асосий таъсисчиси-АБН АМРО Банкдир. Бу универсал тижорат инвестиция банкининг тарихи Голландия тарихининг ўтган аср бошига бориб тақалади. Бугун АБН АМРО Банк дунёнинг 76 мамлакатида ўз филиалларининг кенг тармоғига эга бўлган энг йирик халқаро молиявий конгломератлардан биридир.

Биз:

- Ўзбекистон молия бозорида энг яхши банк хизматларини;
- Банк хизматларининг кенг мажмуасини — пул кўчириш ва тижорат кредитидан тортиб, конвертация жараёнлари ва мижозлар эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқилган мураккаб таркибий молиялаштиришгача;
- Электрон банк иши ("банк-мижоз тизими") ва пластик-кредит карточкалари каби маҳаллий бозор учун мутлақо янги бўлган банк хизматларини тақдим этамиз.

СИЗНИ ЎЗ МИЖОЗЛАРИМИЗ САФИДА КЎРИШДАН ХУРСАНДМИЗ.

ABN·AMRO The Network Bank

Бизнинг манзил: Тошкент ш., Ҳ.Олимжон майдони, Ғарбий томон, Бизнес-комплекс, 4-подъезд.
Телефон: 120-61-41.
Факс 120-63-67.

2777

БУЮК ИПАК ЙЎЛИ — БОЛАЛАР НИГОҲИДА

Бундан 7-8 йил аввал пойтахтимизда меҳмон бўлган киши бугунги Тошкентни таний олмаслиги аниқ. Бунёд этилган турли-туман маъмурий бинолар, иншоотларнинг замонавий ва миллий меъморчилигимиз анъаналари уйғунлашган гўзаллиги кўзни қувонтиради.

Шунингдек, шаҳримиздаги хиёбону боғлар, дам олиш масканлари ҳам қайта таъмирдан чиқарилиб, ўзгача чирой касб этмоқда.

«Боғи эрам» (собиқ Тельман парки)ни бу яқин орада бориб кўрдингизми? Ҳозирда унинг қиёфаси бутунлай бошқача кўринишга эга. Айниқса, бу ерда барпо этилган болалар майдончаси эътиборингизни тортиши, табиий. Унда болажонларнинг севимли эртак қаҳрамонлари, юртимиз тарихидан лавҳалар, ҳайкалтарошлик, дизайн, рассомлик санъати уйғунлигида сизга Буюк ипак йўли карвонларининг қўнғироқларини эслатади.

Истеъдодли санъаткор Ҳамро Матвелиев бу мажмуани болаларнинг эътиборини тортиш ниятида миниатюра услубида яратган бўлса-да, у бир вақтнинг ўзида халқимиз ўтмишидан сўзлайди. Демакки, жажжи болажонларнинг мурғак қалбида халқимизнинг улуғ тарихига қизиқиш уйғотади. Иқтидорли ижодкор ҳозирда «Соғлом авлод йили»га туҳфа сифатида шу йўналишда яна бир нечта мажмуаларни яратиш ҳаракатида.

СУРАТЛАРДА: «Боғи эрам» даги болалар майдончасидан лавҳалар.

Ўз мухбиримиз.

Чет эл технологияси ва хомашёсидан лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи Марказий Осиёда ягона қўшма корхона

"Лок колор синтез" ҚЎШМА КОРХОНАСИ

2000 йил учун шартномалар тузиш мавсумини давом эттиради, шунингдек,

УНИВЕРСАЛ ЭМАЛЛАРНИ,

ТОМЛАРНИ БЎЯШ УЧУН БЎЁҚЛАРНИ,

ПАРКЕТ УЧУН

КЕНГ ЁЙИЛГАН РАНГЛИ ГАММА!

ШПАТЛЁВКА, ГРУНТОВКА ВА УНИВЕРСАЛ ЭМУЛЬСИЯ ЕЛИМИНИ (ПВАга ўхшаш) ТАКЛИФ ЭТАДИ.

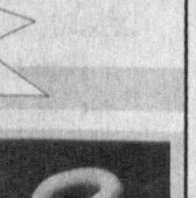

СОТИБ ОЛАМИЗ: ОК сими ГОСТ 3282 Ø3; 4мм; 60,70,100, 200л.ли метал сиғимлар.

Манзилимиз: Тошкент, Фарғона йўли, 35. Тел.: (371) 191-44-46, 191-47-41. Факс: (371) 191-74-63.

2444

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Хатлар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 286. 23728 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Сергей ЛУКИН ва Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — Ф. Санаев.
Навбатчи — Э. Мовлонов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти — 21.40
1 2 3 4 5 6